

Schoolrapport

Basisschool De Klim Werkring

(17NX00)

2020-2021

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Onze school & passend onderwijs

- 2.1 Algemene gegevens
- 2.2 Visie
- 2.3 Onderwijs en ondersteuning
- 2.4 Inspectie

3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

- 3.1 Deskundigheid
- 3.2 Voorzieningen
- 3.3 Onderwijsaanbod
- 3.4 Methoden
- 3.5 Fysieke ruimten
- 3.6 Protocollen
- 3.7 Leerkrachtvaardigheden

4 Organisatie van de ondersteuning

- 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
- 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

5 Planvorming en cyclisch werken

- 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	oktober 2020
Naam van onze school	Basisschool De Klim Werkring
Onderwijstype	Basisonderwijs (BAO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Openb. Primair Onderw. Utrecht
Naam samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband Utrecht PO

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Thematisch onderwijs vanuit de OGO gedachte

Toelichting op onderwijsconcept

Datgene wat kinderen nog niet zelfstandig, maar wel met ondersteuning van de leerkracht kunnen en willen, biedt de meeste ontwikkelingskansen. We noemen dat 'de zone van de naaste ontwikkeling'. Om aan dit alles goed vorm te geven, hebben wij gekozen om, naast methodes voor lezen, spelling en rekenen, te kiezen voor thematisch onderwijs. Dat betekent dat we de overige vakken aanbieden binnen een thema dat gedurende 6-8 weken uitgediept wordt met de kinderen. Ons themaonderwijs sluit aan bij de belevingswereld van de kinderen. We brengen de buitenwereld naar binnen en de binnenwereld naar buiten. Dit vergroot de betrokkenheid en daagt hen uit tot leren. De leerkracht heeft hierin een leidende en begeleidende rol. Bij de voorbereiding van ieder thema worden per vakgebied de kerndoelen bepaald.

De Klim gebruikt de kerndoelen die opgesteld zijn door SLO, landelijk expertisecentrum leerplanontwikkeling. Naast de SLO doelen vinden wij het belangrijk dat kinderen werken aan vaardigheden als samenwerken, onderzoeken, creatief denken en reflecteren. In groep 1 t/m 4 ontwikkelen kinderen vaardigheden aan de hand van spel binnen het thema. Vanaf groep 5 leren kinderen onderzoekvaardigheden in te zetten tijdens de themalessen. De leerlingen brainstormen over een onderwerp, stellen onderzoeksvragen op, voeren op verschillende manieren onderzoek uit (hierin wordt verschil tussen uitzoeken en onderzoeken gemaakt) en er wordt een eindproduct gemaakt. Thematisch onderwijs verbindt een leerlinggerichte pedagogiek met een activerende didactiek. Het staat tussen methodegerichtheid en leerlinggerichtheid, waarbij van beide aanpakken de goede kanten gebruikt worden. Tegelijkertijd vermijdt het de valkuilen van beide aanpakken. Het gevaar aan methodegerichtheid is dat de leerlingen ondergeschikt worden aan de methode. En bij een te sterke leerlinggerichtheid is het gevaar dat de leerkracht te afwachtend is om te zien wat de leerling al kan.

Ons onderwijs is dus de gulden middenweg.

Onze visie op passend onderwijs

De leerkracht is als professional de eerste verantwoordelijke voor goed onderwijs en een goede leerlingbegeleiding, gebaseerd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Op basis van het ontwikkelingsniveau van de leerlingen en de leerlijnen voor de verschillende vakken en vakgebieden houden leraren bij het geven van instructie en opdrachten tot verwerking rekening met verschillen tussen leerlingen volgens het directe instructie model. De klassenorganisatie draagt bij aan het bieden van mogelijkheden tot differentiatie. De intern begeleider vervult binnen de school een coördinerende en begeleidende rol op het gebied van de leerlingenzorg. Vanuit de visie op handelingsgericht werken gaan we uit van een goede en structurele samenwerking tussen leerkracht, leerling, ouders en begeleiders aan het bereiken van gezamenlijk gestelde duidelijke doelen op het niveau van de leerling. Door het systeemdenken gaan we er vanuit dat het één van invloed is op het ander. Daarom worden de ouders en de leerlingen zelf betrokken in het benoemen van de doelen en de onderwijsbehoeften. Wat heeft dit kind, met deze ouders, in deze klas met deze leerkracht nodig om het vastgestelde doel te bereiken?

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Onze school is een openbare school, die openstaat voor alle kinderen.

Rond de 60% van onze oud-leerlingen stroomt na het verlaten van de basisschool door naar het HAVO of VWO. Ongeveer 40% van onze oud-leerlingen stroomt na het verlaten van onze school door naar het VMBO. Onze gemiddelde eindtoetsscore is de afgelopen jaren gelijk aan of hoger dan het landelijk gemiddelde. We hebben op onze school rond het landelijk gemiddeld percentage aan leerlingen met een migratieachtergrond (eerste- en tweede generatiemigranten uit niet-westerse herkomstlanden) en we hebben minder dan het landelijk gemiddelde aan leerlingen die uit een gezin komen met een relatief laag inkomen. Op onze school hebben we voornamelijk tweeoudergezinnen. Dit alles maakt dat wij een schoolweging hebben tussen 22 en 23. De demografische ontwikkeling in de wijk en de in- en uitstroom van leerlingen is de afgelopen jaren stabiel. De verwachting is dat de vergrijzing in de wijk toeneemt evenals de instroom van migranten. Dit kan mogelijk invloed gaan hebben op de schoolweging en het spreidingsgetal. We verwachten, gezien voorgaande jaren, dat dit de komende drie jaar geen wezenlijk verschil zal maken.

Sterke punten in onze ondersteuning

Wij werken aan een goed pedagogisch-didactisch klimaat. Handelingsgericht werken (HGW) vormt de basis van een goede ondersteuning voor alle kinderen. Het bieden van onderwijs en ondersteuning aan leerlingen baseren wij op de 7 uitgangspunten van HGW:

- HGW is doelgericht.
- Het gaat om wisselwerking en afstemming.
- Onderwijs- en opvoedbehoeften van leerlingen staan centraal.
- Leerkrachten maken het verschil, ouders doen er ook toe.
- Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang.
- Betrokkenen werken constructief samen.
- De werkwijze is planmatig en transparant.

Ons thematisch onderwijs zorgt ervoor dat we tegemoet komen aan de basisondersteuning en tegelijkertijd ook aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen met een meer intensieve (hulp)vraag. Te denken valt aan leerlingen met meer of minder cognitieve mogelijkheden, gedragsproblemen, executieve vaardigheden. Dit zijn dus leerlingen met o.a. meer- en hoogbegaafdheid, dyslectie en autisme.

Grenzen aan onze ondersteuning

Wij gaan in beginsel uit van mogelijkheden en niet van grenzen en bieden een breed aanbod van onderwijs. Toch kan het gebeuren dat wij handelingsverlegen zijn in bepaalde situaties m.b.t. specifieke onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften van een leerling. Wij bespreken dit transparant en hebben altijd de intentie constructief te blijven samenwerken met ouders, kind en kernpartners. Dit geldt ook wanneer ouders een POPO overstap overwegen naar een andere school of van een school naar onze school. Wanneer ouders hun kind aanmelden bij ons op school, omdat de huidige school grenzen aan ondersteuning aangeeft, onderzoeken wij nauwkeurig of het kind baat zou kunnen hebben bij een overstap. Wanneer wij moeten erkennen dat dit niet zo is, zullen wij aangeven niet over te gaan tot aanname. Het welbevinden en de ontwikkeling van het kind staat bij ons voorop. En dat betekent in uitzonderlijke gevallen dat speciaal (basis) onderwijs meer passend is.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Onze ambitie is om de deskundigheid van het team dusdanig uit te breiden dat alle kinderen binnen onze school daar profijt van hebben. De aanwezige kennis wordt gedeeld in het team en meer specifiek benut voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Jaarlijks volgen leerkrachten nascholing om kennis bij te houden en te vergroten. De gedragspecialist en intern begeleider geschoold als trainer de trainer; Samen Sterk voor een Open en Veilig Groepsklimaat. (<https://www.samensterkzonderstigma.nl/stigma-en-jeugd/jeugd-en-onderwijs/>)

2.4 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 7-5-2019 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering Voldoende.

Punten van verbetering

Enkele aandachtspunten voor verbetering in 2019 waren:

- Aandacht voor de borging van het leerstofaanbod binnen de thema's / wereldoriëntatie doelmatig geborgd om te voldoen aan de kerndoelen.
- Zicht houden op leerstofaanbod van methoden in relatie tot de opbrengsten.
- Aandacht blijven houden voor extra ondersteuningsbehoeften wanneer een arrangement is beëindigd.

Sterke punten

- Leerstofaanbod binnen de thema's / wereldoriëntatie wordt planmatig ingezet en geevalueerd.
- Kritische blik op het aanbod binnen de methoden waarmee gewerkt wordt en de opbrengsten die de school realiseert.
- Weinig arrangementen en verwijzingen richting speciaal (basis) onderwijs.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Waar	Deskundigheid
	Autisme-specialist
	Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider
	Consulent passend onderwijs
	Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)
	Gedrag / sociale vaardigheden specialist
	Jonge kind specialist
	Logopedist
	Meer- en hoogbegaafdheid specialist
	Orthopedagoog
	Reken-/wiskunde-specialist
	Taal-/leesspecialist

Waar	Anders, namelijk ...
	Special educational needs Onderzoekend leren specialist Cultuur specialist

Toelichting deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies taakuren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften of om anders gezegd passend onderwijs te realiseren. Deze zijn hiervoor weergegeven. Alle leerkrachten zijn bekwaam in het signaleren van taal/leesproblemen en in staat een accurate aanpak op te stellen en aan te bieden (volgens het Utrechts Taalcurriculum en het Protocol Leesproblemen en Dyslexie). Wanneer wij signaleren dat meer of andere deskundigheid gewenst is op een bepaald gebied, schakelen wij hulp van externen in. Bovenstaande deskundigheid is te vinden binnen de school, echter zijn niet alle personen in dienst van de school. De logopedist en de fysiek specialist, ergotherapeut, zijn (wanneer nodig) wekelijks op school aanwezig om kinderen te begeleiden in opdracht van ouders. School faciliteert de ruimte en heeft overleg met ouders en deze specialisten.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Waar	Voorzieningen
	Hoogbegaafdheidsklas (deeltijd)
	Hoogbegaafdheidsklas (voltijd)
	Schakelklas
	Taalklas
	Voorschool
	Zomerschool

Waar	Anders, namelijk ...
	Sterke basis voor alle leerlingen

Waar	Anders, namelijk ...
	Verbindingsgroep OZA groep

Toelichting voorzieningen

Onze school maakt weinig gebruik van de beschikbare extra voorzieningen. Met ons 'Thema onderwijs' lukt het ons om een breed onderwijsaanbod aan te bieden. Hiermee kunnen we tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van nagenoeg alle kinderen op onze school.

Bij thematisch werken spreken we op De Klim niet over verrijking (meer- en hoogbegaafden), maar over onderwijs op eigen niveau waarbij bij alle leerlingen een beroep op de zone van naaste ontwikkeling wordt gedaan. Begrijpend lezen, teksten schrijven, wereldoriëntatie (aardrijkskunde, geschiedenis, biologie, natuurkunde) en creatieve vakken (drama, beeldende vorming, muziek) worden geïntegreerd in de thema's. Door deze manier van werken is er veel ruimte voor creativiteit, expressie en het bevorderen van een brede (sociale) ontwikkeling.

Bij thematisch werken wordt gebruik gemaakt van de natuurlijke nieuwsgierigheid van leerlingen naar de wereld om zich heen. De leerkracht heeft binnen het themaonderwijs een belangrijke rol. Hij of zij zorgt ervoor dat vanuit die nieuwsgierigheid de interesse van de leerlingen steeds wordt gewekt voor verschillende onderwerpen. De leerkracht daagt de leerlingen binnen een veilig leer- en leefklimaat uit om zelf met oplossingen te komen voor vragen die ze hebben. Hierdoor is de intrinsieke motivatie van de leerlingen om onderzoek te gaan doen hoog. De leerkracht sluit aan op de zone van naaste ontwikkeling van de leerling, daardoor stimuleert en begeleidt hij of zij het leren. Onderzoek vindt in alle klassen plaats, in de onderbouw is dit in de vorm van spel, met een geleidelijke overgang naar onderzoek op de 'wetenschappelijke' manier in de bovenbouw. De

leerkracht en de leerlingen hebben een actieve rol in het onderwijsaanbod. Er wordt een beroep op de zelfstandigheid van leerlingen gedaan en vanuit vertrouwen krijgen de leerlingen steeds meer verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces.

Naast de deskundigheid die direct beschikbaar is binnen onze school, zijn er extra voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben, maar niet direct beschikbaar zijn in de school. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte. Het samenwerkingsverband en de buurtteams in Utrecht denken met school en ouders mee welke voorzieningen passend zijn voor leerlingen wanneer school en/of ouders handelingsverlegen zijn. De meeste van bovenstaande voorzieningen kunnen, wanneer de school handelingsverlegen is, aangevraagd worden.

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Waar	Onderwijsaanbod
	Aanbod dyscalculie
	Aanbod dyslexie
	Aanbod executieve functies
	Aanbod laagbegaafdheid
	Aanbod meer- en hoogbegaafden
	Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling
	Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling
	Compacten en verrijken
	Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen
	Preventieve signalering van leesproblemen

Waar	Anders, namelijk ...
	Aanbod onderzoekend leren

Binnen onze school is er structureel aandacht voor signaleren van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Toelichting onderwijsaanbod

Ons thematisch onderwijs legt de nadruk op de ontwikkeling van de persoonlijke identiteit van kinderen. Zingeving en de brede persoonsontwikkeling zijn belangrijke uitgangspunten. Bij thematisch onderwijs is het van belang dat kinderen uitstijgen boven hun huidige niveau, naar de zone van naaste ontwikkeling. De brede persoonsontwikkeling van leerlingen krijgt veel aandacht. Deze brede ontwikkeling omvat alle intelligenties. Daarbij is het de gedachte dat de leerkracht in het contact met de kinderen niet enkel specifieke kennis en vaardigheden overdraagt, maar dat de ontwikkeling van de leerling daarnaast ook beïnvloed wordt door de context en de cultuur.

Een ander principe is dat het kind ontwikkelbaar is. De ontwikkeling van een kind is te beïnvloeden, het is dus geen vaststaand proces. Betekenisvolle activiteiten en inhouden leveren een belangrijke bijdrage aan deze ontwikkelings- en leerprocessen. Er is onderscheid tussen ontwikkeling en leren: ontwikkeling is een veelomvattend proces, leren wordt toegepast d.m.v. onderzoekend leren.

Zingeving erg belangrijk. Het geleerde moet verinnerlijkt worden. Ook is het van belang dat de leerling weet wat het nut is van het geleerde. Daarnaast moet de leerling in staat zijn om het geleerde in verschillende contexten toe te passen.

Tenslotte hechten wij grote waarde aan reflecteren en observeren. Door middel van observatie zoekt de leerkracht wat de leerlingen zelf willen en al (bijna) kunnen. Daar stemt de leerkracht het

onderwijsaanbod op af. Vervolgens reflecteert hij/zij of het goed zo goed is. Op basis van de reflectie past de leerkracht het aanbod van activiteiten weer aan.

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Waar	Methoden
	Aanpak emotionele ontwikkeling (bijv. faalangst)
	Aanpak gedrag(sproblemen)
	Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling
	Aanpak sociale veiligheid
	Preventieve methode leesproblemen
	Rekentraining
	Rouwverwerking
	Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden
	Time-out aanpak
	Training sociale vaardigheden

Waar	Anders, namelijk ...
	Rekenspelfabriek Kinderambassadeurs

Toelichting methoden

Emotionele ontwikkeling en gedrag:

In de basis van ons thematisch onderwijs besteden wij veel aandacht aan het kerndoel 'oriëntatie op jezelf en de wereld' en de daaruit volgende leerlijnen 'jezelf en de ander' en 'de samenleving'.

Ons eerste thema van het schooljaar is altijd gerelateerd aan bovenstaand kerndoel en heeft aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling met als doel bevorderen van positief gedrag en een veilige omgeving.

Kinderambassadeurs:

De kinderambassadeurs dragen bij aan een veilig schoolklimaat waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen en steun krijgen als ze dit nodig hebben. De kinderambassadeurs bestaat uit leerlingen van groep 5 t/m 8 (2 per groep), zijn onderdeel van het schoolteam en betrekken kinderen uit alle groepen bij hun plannen. Dit project is ontwikkeld in samenwerking met Stichting Samen Sterk Zonder Stigma –www.samensterkzonderstigma.nl

Het raakt aan de volgende vak- en ontwikkelingsgebieden: sociale Vaardigheden, Next Century Skills (alle 21 eeuwse vaardigheden), zelfvertrouwen, empathisch vermogen, voor zichzelf en anderen opkomen, elkaar zien en horen, samenwerken, plannen uitwerken, moties indienen, creatief vermogen, onderzoeksvermogen, presenteren, improvisatie vermogen, overtuigingskracht, rol als vertegenwoordiger.

Rekenspelfabriek:

Op De Klim zijn we hard bezig om alle leerlingen goed rekenonderwijs te geven. Spel is daarbij belangrijk. Zo gebruiken we rekenspellen in de klas om het automatiseren te ondersteunen. In de onderbouw worden nieuwe doelen als het kan door middel van spel aangeboden en geoefend.

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten

Prikkelarme werkplek of stilteruimte

Ruimte met individuele werkplekken

Ruimte voor één op één begeleiding

Ruimte voor een time-out

Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA

Ontspanningsruimte

Anders, namelijk ...

kunst- en muzieklokaal

schoolbibliotheek

Toelichting fysieke ruimten

Het gebruik maken van deze ruimten wordt altijd afgestemd op individuele behoeften van (groepen) kinderen.

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol meer- en hoogbegaafdheid	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

Toelichting protocollen

Al onze protocollen zijn te vinden voor al onze medewerkers op onze 'Sharepoint' en door ouders op te vragen bij de directeur van de school.

De mogelijkheden van onderwijsondersteuning van zieke leerlingen wordt op maat verzorgd.

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
Z	Zeer zwak
O	Onvoldoende
V	Voldoende
G	Goed

Leerkrachtvaardigheden	#	Z	O	V	G
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	57 %	43 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Goed
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Voldoende
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Goed
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Voldoende
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Goed
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Voldoende
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Goed
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Goed
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Voldoende
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Voldoende

Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Voldoende
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Goed
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Voldoende
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Voldoende

Toelichting HGW

We onderscheiden ons met het thematisch onderwijs ook op het gebied van handelingsgericht werken. Vanaf schooljaar 2018-2019 zijn we bezig de lijn van dit handelen door te trekken naar de vakken die methodisch aangeboden worden in ons onderwijs.

HGW concretiseert goed onderwijs en effectieve leerling- begeleiding, zodat teams beter kunnen omgaan met de overeenkomsten en verschillen tussen leerlingen. HGW focust op schoolsucces voor alle leerlingen en draagt bij aan een professioneel en plezierig werkklimaat en een constructieve communicatie met collega's, leerlingen en ouders. HGW is een werkwijze waarbij leerkrachten, intern begeleiders, schoolleiders en andere deskundigen in en om de school handelen volgens zeven uitgangspunten.

- HGW is doelgericht.
- Het gaat om wisselwerking en afstemming.
- Onderwijs- en opvoedbehoeften van leerlingen staan centraal.
- Leerkrachten maken het verschil, ouders doen er ook toe.
- Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang.
- Betrokkenen werken constructief samen.
- De werkwijze is planmatig en transparant.

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

De intern begeleider (IB-er) is verantwoordelijk voor de zorg en zorgstructuur binnen de school. In de eerste plaats signaleert de leerkracht of een kind problemen heeft in zijn/haar ontwikkeling en mogelijk andere of extra ondersteuning nodig heeft. Ook ouders of het kind kunnen problemen signaleren en deze bespreekbaar maken bij de leerkracht. De leerkracht overlegt met ouders of betrokkenheid van de intern begeleider (IB-er) gewenst is. Naast de IB-er zijn er leerkrachten met een specialisme die leerkrachten, ouders en IB-er kunnen ondersteunen bij een hulpvraag.

Als we zien dat ondanks alle inzet van school, ouders en het kind, de zorg m.b.t. de ontwikkeling blijft, kunnen we stellen dat er sprake is van handelingsverlegenheid. In goed overleg met ouders onderzoeken we de mogelijkheden waarmee we wel tegemoet kunnen komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling. Hierbij valt te denken aan ondersteuning vanuit het Samenwerkingsverband, het buurtteam Lunetten of andere externe zorg binnen/buiten school. Op dat moment zij de leerkracht en intern begeleider, altijd al in gesprek met de ouders en delen gezamenlijk de zorg. Uitgangspunt is dat zowel de ouders als de school, eerlijk, open en transparant, communiceren.

De Klim volgt de ontwikkeling van de kinderen door:

- Observaties en Portfolio
- Leerling Volg Systeem Cito (LVS) in Parnassys
- Methode gebonden toetsen
- KIJK: leerlingvolgsysteem voor groepen 1 en 2
- ZIEN- in Parnassys - leerlingvolgsysteem sociaal emotioneel

Wij hanteren de HGW (Handelings Gericht Werken) cyclus, waarin de volgende onderdelen verwerkt zijn:

- Startgesprek (leerkracht en ouders)
- Groepsbespreking (leerkracht en IB-er)
- Leerlingbespreking (leerkrachten, IB-er en evt. specialist)
- Rapportage (leerkracht)
- Oudergesprek (leerkracht, ouder, indien nodig met IB-er)
- Externe zorg (leerkracht, IB-er, externe partij en ouders)

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor
- Directie, team- of afdelingsleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Deskundige van het samenwerkingsverband
- Schoolmaatschappelijk werker
- Intern begeleider

Toelichting op de samenwerking met ouders

Wij gaan in beginsel uit van mogelijkheden en niet van grenzen en spreken zo open en transparant mogelijk met ouders. Ouderbetrokkenheid is belangrijk voor elke leerling en vooral voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. We hebben altijd de intentie constructief te blijven samenwerken met ouders en kernpartners in het belang van de ontwikkeling van kinderen.

Wanneer een kind extra ondersteuning nodig heeft, dan dienen ouders actief betrokken te zijn bij de invulling daarvan. Samenwerking met ouders verhoogt de kans op schoolsucces en verlaagt tegelijkertijd de kans dat leerlingen 'buiten de boot of tussen wal en schip vallen'. We hebben elkaar nodig om passend onderwijs te kunnen realiseren.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Leraar / mentor
- Ouders
- Intern begeleider

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school.

Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Onder-/bovenbouw coördinator
- Directie
- Intern begeleider

Toelichting op het aanmeldproces

Handelingsgericht werken vraagt om wisselwerking en afstemming, om transparantie en constructief samenwerken. Dit geldt zeker ook wanneer ouders een POPO overstap overwegen naar een andere school of van een school naar onze school. Wanneer ouders hun kind aanmelden bij ons op school, omdat de huidige school grenzen aan ondersteuning aangeeft, onderzoeken wij nauwkeurig of het kind baat zou kunnen hebben bij een overstap. Wanneer wij moeten erkennen dat dit niet zo is, zullen wij aangeven niet over te gaan tot aanname. Het welbevinden en de ontwikkeling van het kind staat bij ons voorop. En dat betekent in uitzonderlijke gevallen dat speciaal (basis) onderwijs meer passend is.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal onderwijs (so)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)
Voorschool (ko)
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
Hoger onderwijs (hbo/wo)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Begeleider passend onderwijs van het SWV
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar

Andere keten-/kernpartners

CJG: gezinswerker van het buurtteam en Spoor 030
Wijkagent
MIL (bewonersvereniging Lunetten)

Toelichting samenwerking

-

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De volgende functionaris(sen) is/zijn verantwoordelijk voor de actualisatie (Anders, namelijk): directeur en intern begeleider

Hoe houdt onze school bij of doelen uit het SOP worden gerealiseerd?

Doelen staan in het jaarplan en worden hierin geëvalueerd.

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Intern begeleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

Voor leerlingen die extra ondersteuning vanuit een arrangement nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan een (voorlopig) uitstroomperspectief, de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven. Voor leerlingen die mogelijk referentieniveau 1F niet behalen eind groep 8 wordt eind groep 5/ begin groep 6 ook een OPP opgesteld.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd. De leerkracht en intern begeleider zijn verantwoordelijk voor deze actualisatie.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings-, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.

Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.